

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ 2023 ÖNGÖRÜLERİ DEPREM AFETİ ETKİLERİ İLE

DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
MART 2023

DÜNYA EKONOMİSİ 2023 GELİŞMELERİ

**KÜRESEL ENFLASYONDA DÜŞÜŞ YAŞANIYOR
ANCAK DÜŞÜŞ YAVAŞLADI, ENFLASYON İNATÇI**

**SIKI PARA POLİTİKALARI SONUÇ VERİYOR
ANCAK DAHA ÇOK FAİZ ARTIRIMINA İHTİYAÇ OLACAK**

**GENEL RESESYON OLASILIĞI AZALİYOR
ENERJİ KRİZİ YAŞANMIYOR**

ÇİN'İN GERİ DÖNÜŞÜ BÜYÜMEYİ DESTEKLEYECEK

**RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI ÖNEMLİ RİSK
KARŞILIKLI SALDIRI HAZIRLIĞI YAPILYOR**

**BANKACILIK SEKTÖRÜNDE GÜVEN KAYBI
BAZI GELİŞEN ÜLKELERDE FİNANSAL SIKINTILAR**

BANKACILIK SEKTÖRLERİNDE SIKINTILAR

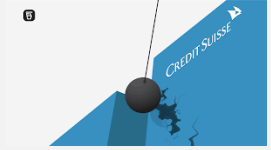
YÜKSELEN FAİZLER FİNANSAL KURUMLARI OLUMSUZ ETKİLİYOR

KRİPTO PARALAR RİSK YARATIYOR

16 BÜYÜK BANKADAN BİRİ, SİSTEMATİK RİSK SINIRLI

CREDIT SWISS UZUN SÜREDİR SORUNLU/ UBS SATIN ALIYOR + KAMU DESTEĞİ

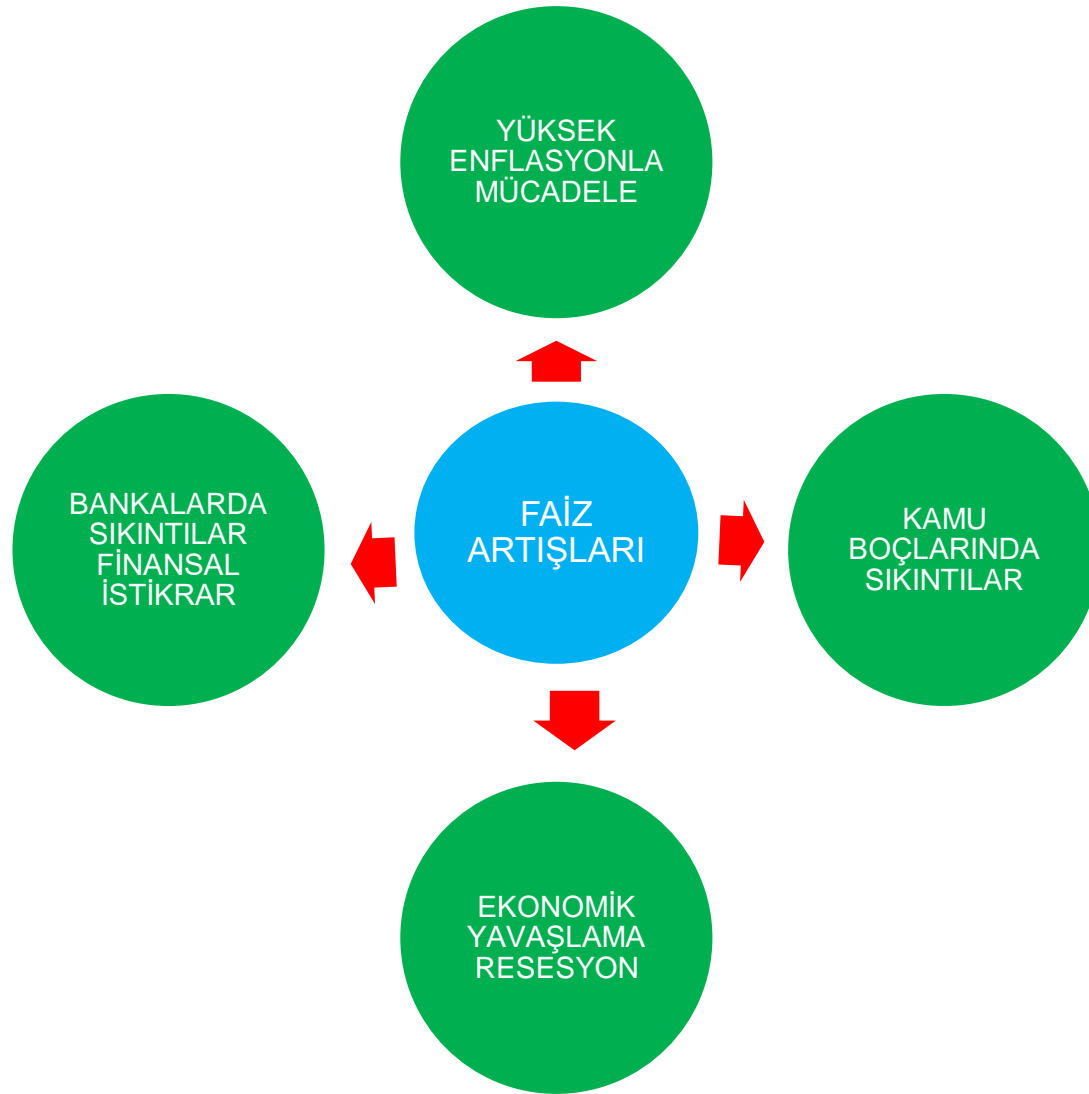

MERKEZ BANKALARI DESTEK SAĞLIYOR

BANKALARA GÜVEN AZALDI, TOPARLANMA TÖRPÜLENECEK

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE SIKINTILAR MERKEZ BANKALARINI ZORLAYACAK

2023 YILI TÜRKİYE EKONOMİSİ ÖNGÖRÜLER

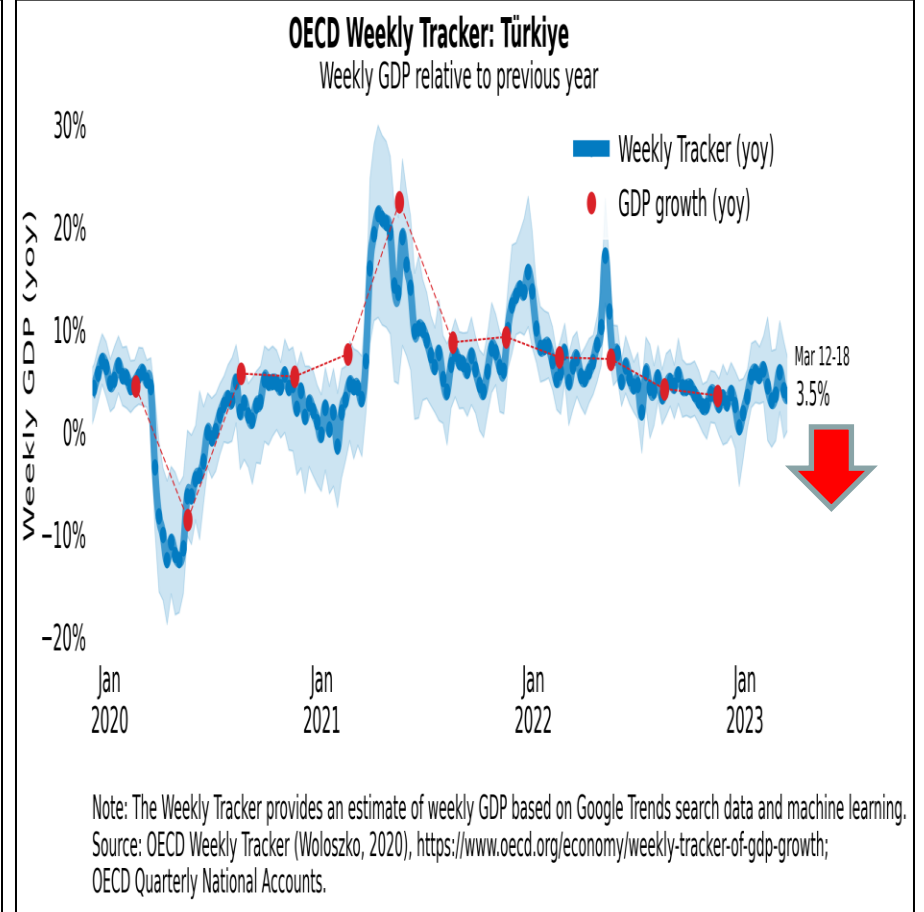
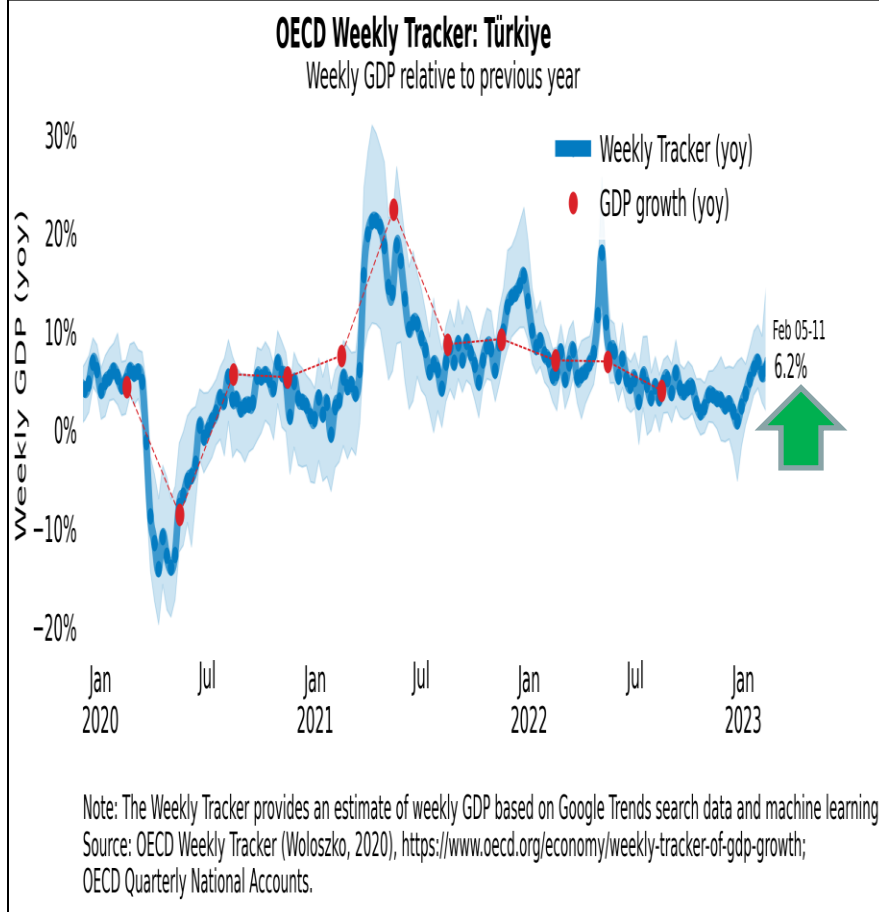
DEPREM ÖNCESİ
2023
ÖNGÖRÜLERİ

DEPREM
ÖNGÖRÜLERİ
DEĞİŞTİRDİ

DEPREM SONRASI
2023
ÖNGÖRÜLERİ

EKONOMİYE VERİLEN DESTEKLER İLE BÜYÜME HIZLANMIŞTI DEPREM İLE BÜYÜME TEMPOSU YAVAŞLADI

DEPREMİN MALİYETİ; KAMUYA YÜKÜ

KAMUYA YÜKÜN HESAPLANMASI			
YÜKLER		KAYNAKLAR	
KAMU YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN ÖTELENMESİ	45 MİLYAR TL	DIŞ YARDIMLAR	6 MİLYAR DOLAR 117 MİLYAR TL
BÖLGEDE VERGİ KAYBI	40 MİLYAR TL	YURTIÇİ BAĞIŞLAR	150 MİLYAR TL
ENKAZ KALDIRMA/TEMİZLEME DEPOLAMA/BERTARAF	72 MİLYAR TL	YURTDIŞI BAĞIŞLAR	1,0 MİLYAR DOLAR 19,5 MİLYAR TL
AFET YARDIMLARI KONAKLAMA+İAŞE	77 MİLYAR TL	KAMU KURUMLARI MEVCUT BÜTÇELERİ	50 MİLYAR TL
HANE HALKI BAŞINA ÖDEMELER	52 MİLYAR TL	VERGİ İSTİSNALARI % 10 İNDİRİM	60 MİLYAR TL
YENİDEN TEÇHİZAT VE MEFRUŞAT	30 MİLYAR TL	KAMU BANKALARI KREDİLERİ	100 MİLYAR TL
YENİDEN İMAR VE ONARIM FAALİYETLERİ	70,8 MİLYAR DOLAR 1.381 MİLYAR TL	KAMUYA İLAVE YÜK	1.200 MİLYAR TL
TOPLAM	1.697 MİLYAR TL	(PARASAL GENİŞLEME)	TC.MERKEZ BANKASI KAYNAKLARI

KAMU İLAVE YÜKÜ NASIL KARŞILAYABİLİR?

BÜTÇEDE OLASI HAMLELER NELER OLABİLİR?

1	EK BÜTÇEYE İHTİYAÇ OLACAK (SEÇİM SONRASI)
2	YENİ VERGİLER + VERGİ ORANLARINDA ARTIŞLAR (SEÇİM SONRASI)
3	SÜBVANSİYONLARDA İNDİRİM (DOĞALGAZ+ELEKTRİK) (SEÇİM SONRASI)
4	ENERJİ FİYATLARI (İNDİRİMLER DURABİLİR + FİYAT ARTIŞI?) İNDİRİMLER SÜRDÜ
5	YENİ AFLAR VE BARIŞLAR
6	YURTDIŞI KAYNAKLARI MOBİLİZE ETME (ÖZENDİRİCİ UYGULAMALAR) SERMAYE ARTIŞLARINDA YURTDIŞI KAYNAK KULLANIMINDA % 75 KV İNDİRİMİ GELDİ
7	ASGARİ ÜCRET ARTIŞI (ÜCRETLER VE GELİR VERGİSİ ARTIŞI)

SEÇİME KADAR EKONOMİK BEKLENTİLER

1	İKTİSADİ FAALİYETLERDE YAVAŞLAMA GENİŞLETİCİ DESTEKLER (EMEKLİ MAAŞ ARTIŞI VB. GİBİ)
2	KREDİ GARANTİ FONU KREDİLERİ 350 MİLYAR TL KREDİ KOŞULLARI VE ERİŞİM ZORLAŞIYOR
3	DEPREM BÖLGESİNE YÖNELİK KAYNAK AKIŞI DEPREM BÖLGESİNDE İMAR FAALİYETLERİ
4	TC. MERKEZ BANKASI TÜRK LİRASINDA SIKILAŞTIRMA (DÖVİZE TALEBİ SINIRLAMA)
5	ASGARİ ÜCRET ARTIŞI (NİSAN) (1 TEMMUZDA GEÇERLİ OLACAK)
6	TÜRK LİRASI ÜZERİNDE BASKI DÖVİZDE YENİ SIKILAŞTIRICI DÜZENLEMELER REZERV KAYBI

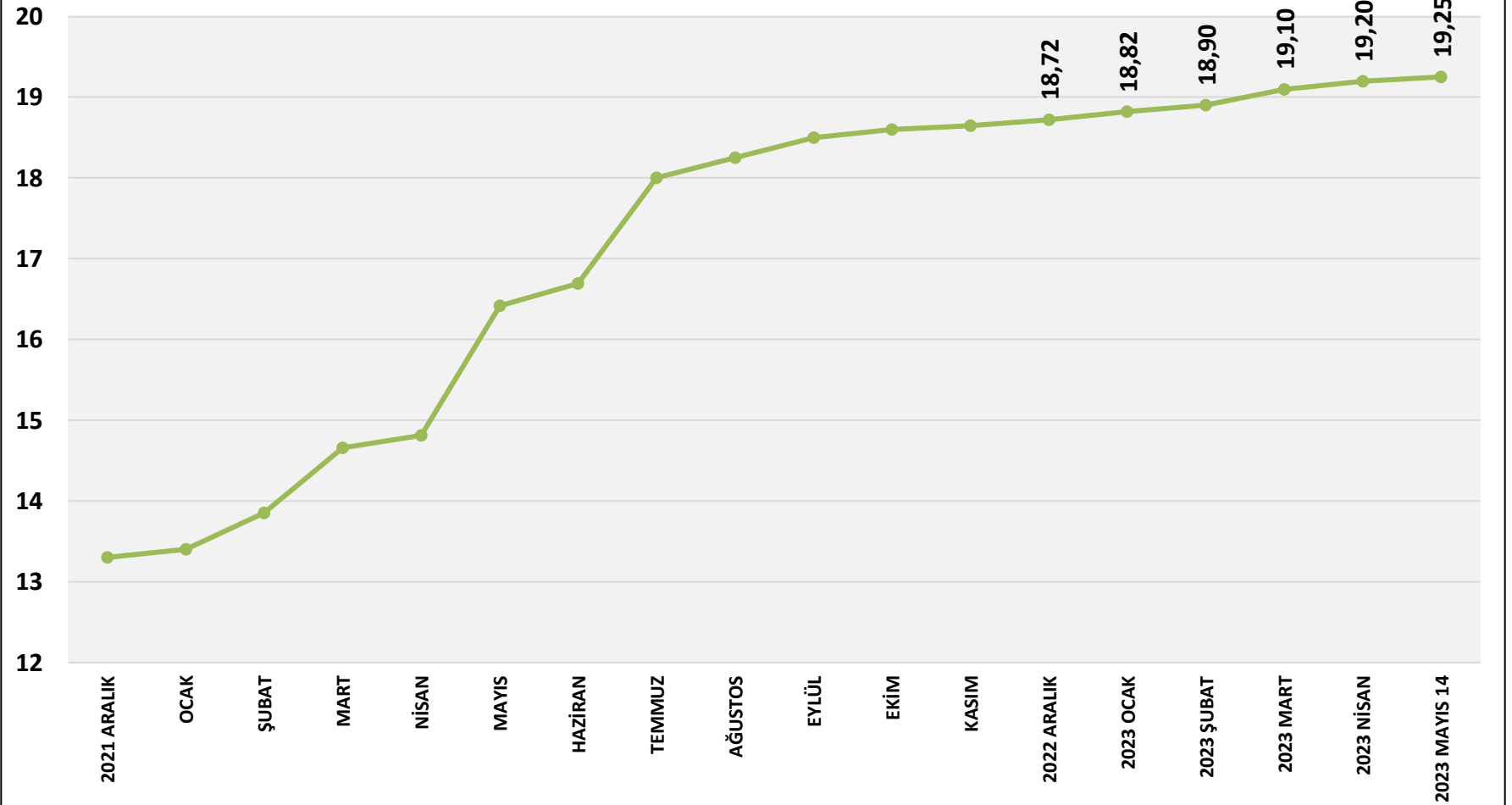
DÖVİZ İŞLEMLERİNDE YENİ DÜZENLEMELER/SINIRLAMALAR

1	BANKALARIN DÖVİZ AÇIK POZİSYONU / ÖZKAYNAK ORANI YÜZDE 5'DEN YÜZDE 10'A YÜKSELTİLDİ – BANKALARIN DÖVİZ VARLIKLARINI AZALTMASI DESTEKLENİYOR
2	DİR KAPSAMINDA ALTIN (40 KG ALTINDA) VE GÜMÜŞ (200 KG ALTINDA) İTHALATI GÜMRÜK İDARELERİNE BEYAN EDİLECEK
3	FORWARD İŞLEMLERİNDE % 40 FAİZ UYGULANMASI TALEBİ; DAHA YÜKSEK VADELİ KURLAR OLUŞACAK / VADELİ İŞLEMLERDEN CAYDIRMA BANKALARIN VADELİ İŞLEMLERİNE (MİKTAR+KUR SEVİYESİ) MÜDAHALE
4	TÜRK LİRASI ALIM-SATIM MARJLARI AÇILDI % 3 VE ÜZERİ
5	BANKALAR NET DÖVİZ FAZLASI OLAN ŞİRKETLERE DÖVİZ SATIŞINDA DAHA YÜKSEK KUR UYGULUYOR (19,25 -19,30 DOLAR/TL)
6	5 MİLYON TL ÜZERİNDE KREDİ KULLANAN ŞİRKETLER DÖVİZ POZİSYONLARINI HER AY RAPORLAYACAK ((HIÇ KREDİSİ OLMAYAN ŞİRKETLERDEN DE İSTENİYOR)
7	ŞİRKETLERİN GÜNLÜK DÖVİZ ALIMI 2,5 MİLYON DOLAR İLE SINIRLANDIRILDI
8	ŞİRKETLER 500.000 DOLARA KADAR OLAN SPOT DÖVİZ ALIMLARINDA TCMB DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU DOLDURACAK+İŞLEMİ TEVSİK EDEN BELGE VERECEK+GÜN İÇİNDE BAŞKA DÖVİZ ALMAYACAK; BANKA DÖVİZ SATIŞI YAPILABİLİR/RED EDEBİLİR
9	ŞİRKETLERİN 500.000 DOLAR ÜZERİ DÖVİZ ALIMLARINDA TCMB'DAN İZİN ALINACAK DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU DOLDURACAK+İŞLEMİ TEVSİK EDEN BELGE VERECEK+GÜN İÇİNDE BAŞKA DÖVİZ ALMAYACAK; TCMB ONAYLAYABİLİR+KURU BELİRLEYECEK/RED EDEBİLİR
10	YURTDIŞI PARA TRANSFELERİNE % 5 KOMSİYON UYGULANMAYA BAŞLADI 50.000 DOLAR VE ÜZERİ TRANSFERDE BELGE+BİLGİLENDİRME HER TÜRLÜ DÖVİZ TRANSFERİNDE UYGULANMAYA BAŞLANDI

SEÇİME KADAR TÜRK LİRASI ABD DOLARI ÖNGÖRÜLERİ

DÖVİZ İŞLEMLERİNDE SIKILAŞTIRMALAR İLE TL/DOLAR KURU TAHMİNİ

EKONOMİDE SEÇİM SONRASI GÜNDEM

1		TC. MERKEZ BANKASI BAĞIMSIZLIĞI / TCMB REZERVLERİNİN ARTTIRILMASI BANKALARA OLAN SWAP BORÇLARININ (40 MİLYAR DOLAR) KAPATILMASI
2		PARA POLİTİKASINDA NORMALLEŞME+KADEMELİ FAİZ ARTIŞI
3		KOŞULLU DÖVİZ VE KREDİ İŞLEMLERİNDE NORMALLEŞME (DE-REGÜLASYON)
4		FAİZ+DÖVİZ+BORSA'DA FİYAT KONTROLLERİNİN KALDIRILMASI BANKACILIK DÜZENLEMELERİNDE SADELEŞTİRME
5		DÖVİZ KURLARINDA DÜZELTME +KADEMELİ KONTROLLÜ ARTIŞ
6		KUR KORUMALI MEVDUATLARIN KADEMELİ TASFİYESİ
7		GELENEKSEL OLMAYAN DIŞ FİNANSMANDAN GELENEKSEL DIŞ FİNANSMANA GEÇİŞ KREDİ TAKAS RİSK PRİMİNİN DÜŞÜRÜLMESİ
8		FİYAT İSTİKRARI-ENFLASYON İLE MÜCADELE
9		EK BÜTÇE+YENİ VERGİLER-VERGİ ORANLARINDA ARTIŞ
10		DOĞALGAZ VE ELEKTRİK SÜBVANSİYONLARINDA İYİLEŞTİRME

MERKEZ BANKASI PARA POLİTİKASINDA NORMALLEŞME İHTİYACI POLİTİKA FAİZİNDE KADEMELİ ARTIŞ BEKLENTİSİ

TCMB FAİZİ - TÜFE FARKI 48.7 PUAN SEVİYESİNDE

KAYNAK: TÜİK, TCMB

MEVDUAT FAİZLERİ KREDİ FAİZLERİNİN ÜZERİNDE NORMALLEŞME GEREKİYOR + KREDİ FAİZLERİ NEREYE ÇIKAR?

3 AYA KADAR VADELİ TL MEVDUAT FAİZİ YÜZDE

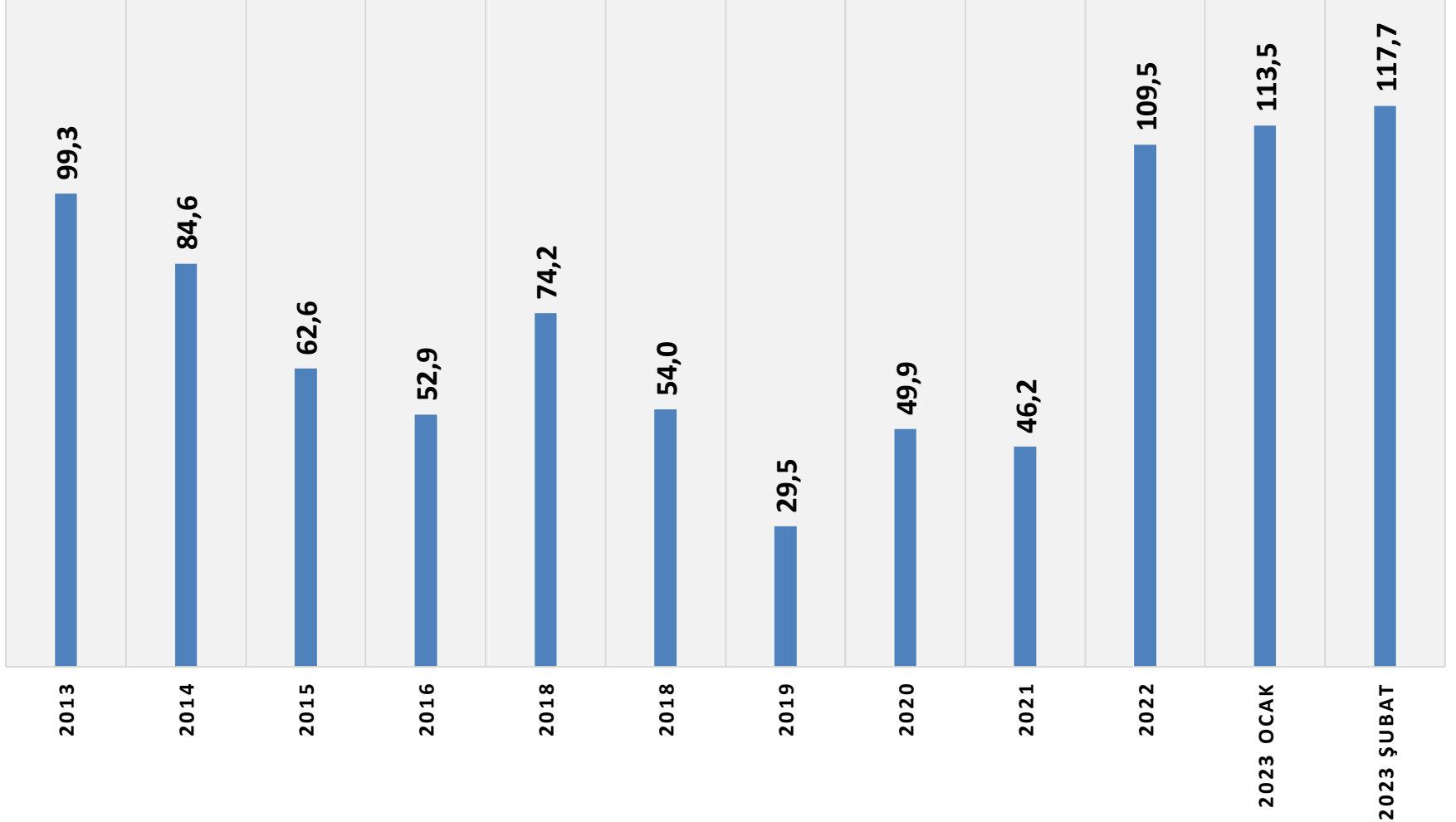
TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANI YÜZDE

2023 YILINDA DIŞ TİCARET AÇIĞI BÜYÜMEYE DEVAM EDİYOR DÖVİZ KURLARI BASKILANDIKÇA AÇIK ARTACAK

YILLIK DIŞ TİCARET AÇIĞI MİLYAR DOLAR

KISA VADELİ DIŞ BORÇLARDA ARTIŞ SÜRÜYOR YÜKSEK RİSK PRİMİ NEDENİYLE KISA VADELİ BORÇLANABİLİYORUZ

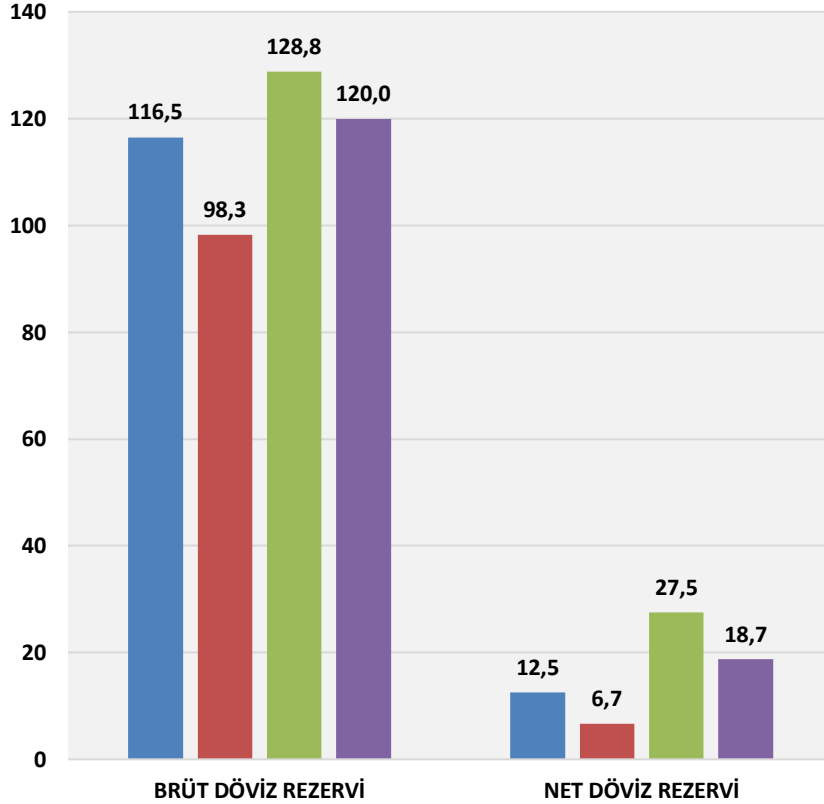

TCMB REZERVLERİ AZALIYOR

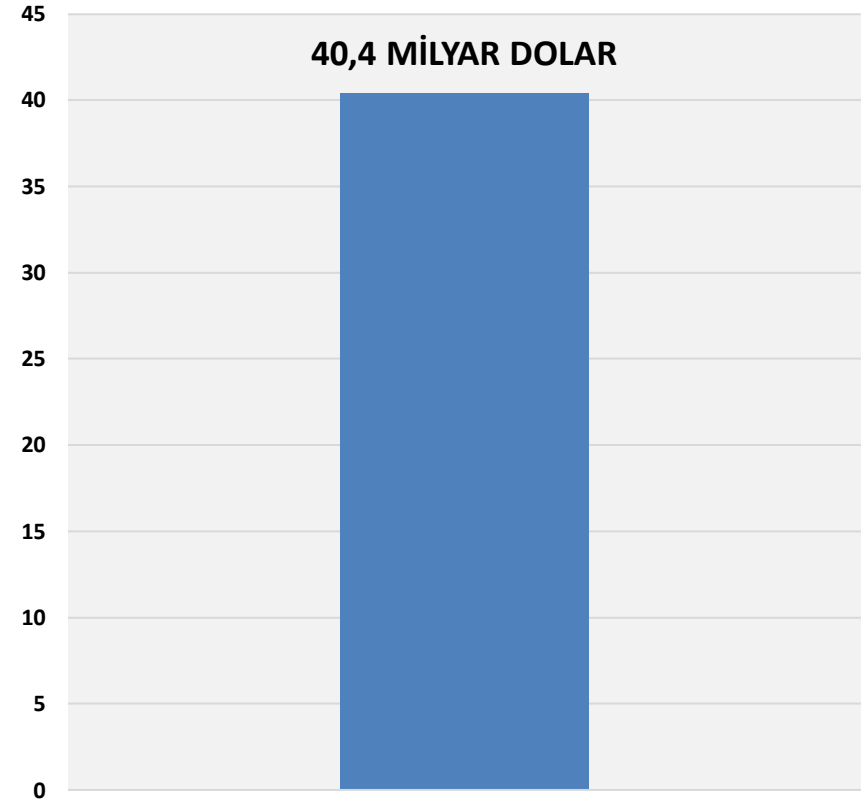
TCMB BANKALARLA OLAN DÖVİZ SWAPLARINI GERİ ÖDEMELİ

TCMB DÖVİZ REZERVLERİ MİLYAR DOLAR

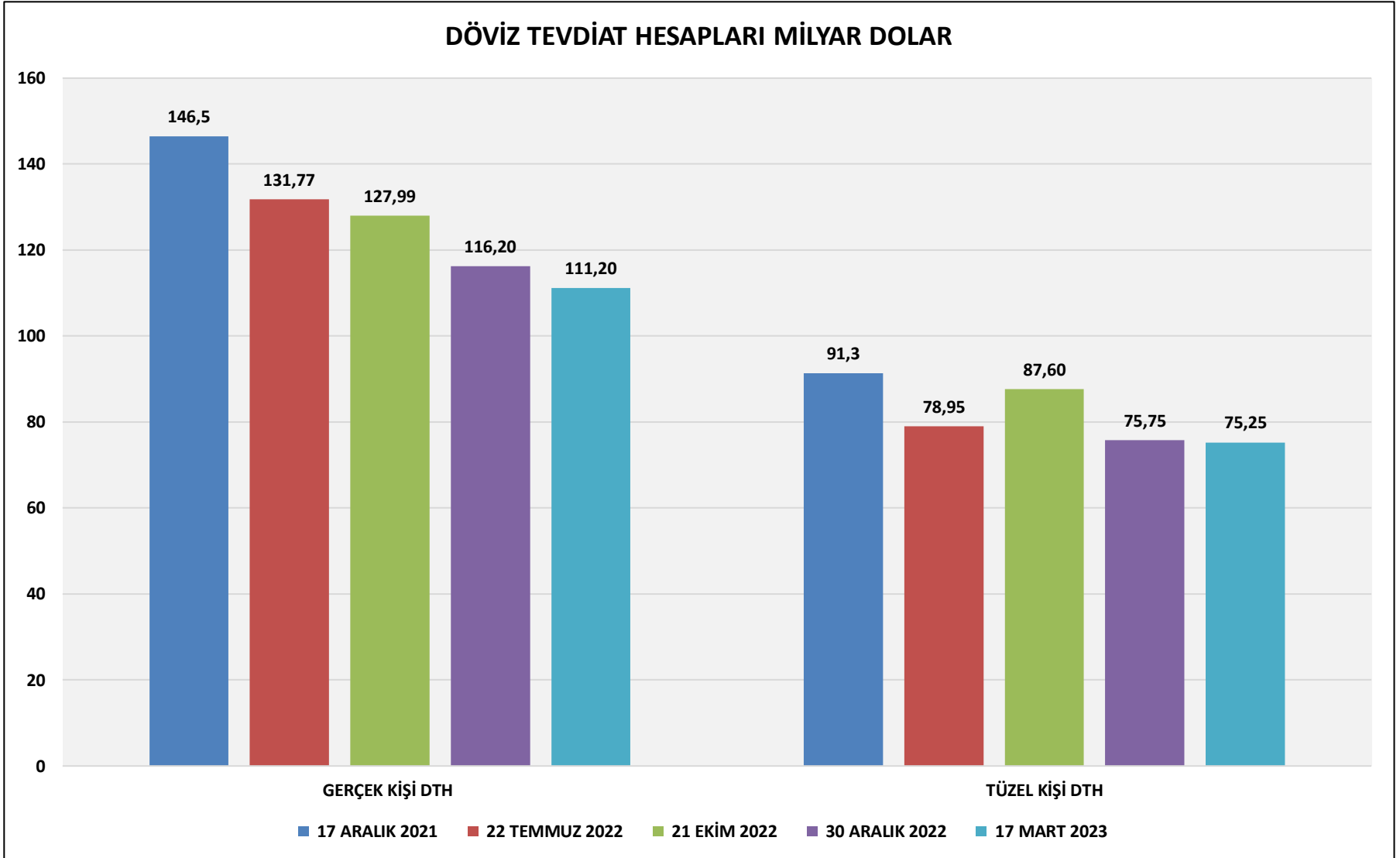
■ 17 ARALIK 2021 ■ 22 TEMMUZ 2022 ■ 30 ARALIK 2022 ■ 10 MART 2023

17 MART 2023

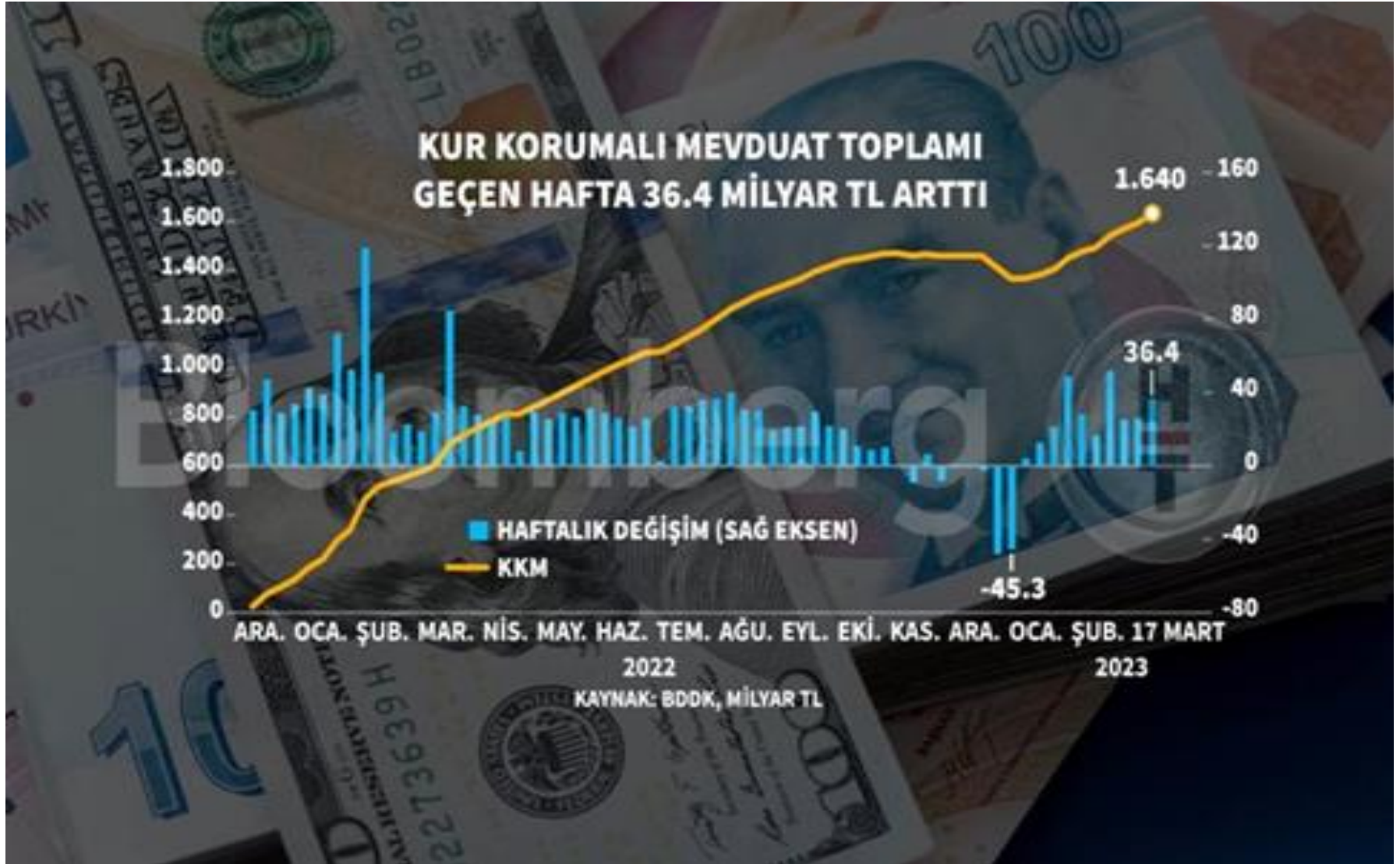
BANKALARIN SWAP DÖVİZ ALACAĞI

DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI AZALIYOR

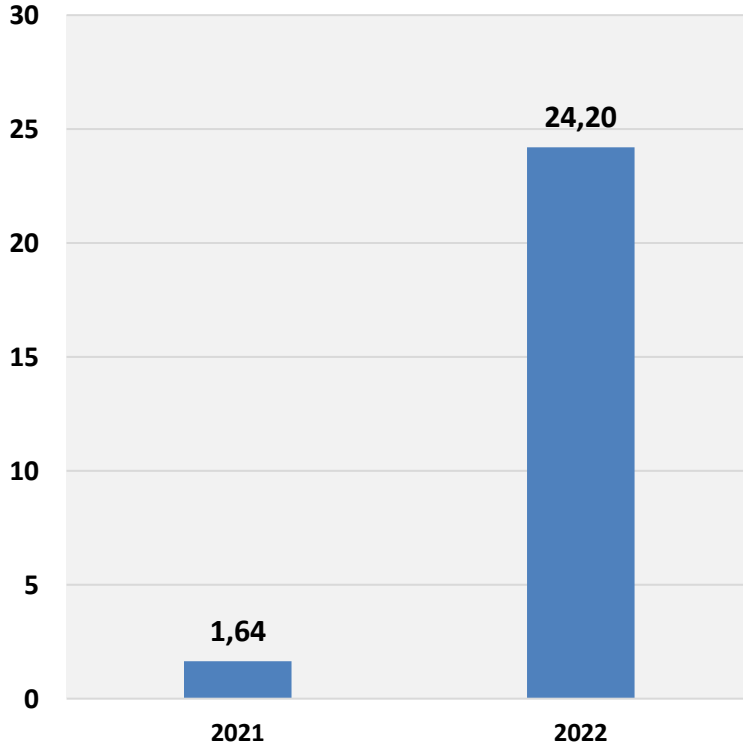

KUR KORUMALI MEVDUATLAR ARTIYOR + TASFİYESİ ZORLAŞIYOR (FAİZLER SERBEST BIRAKILDI)

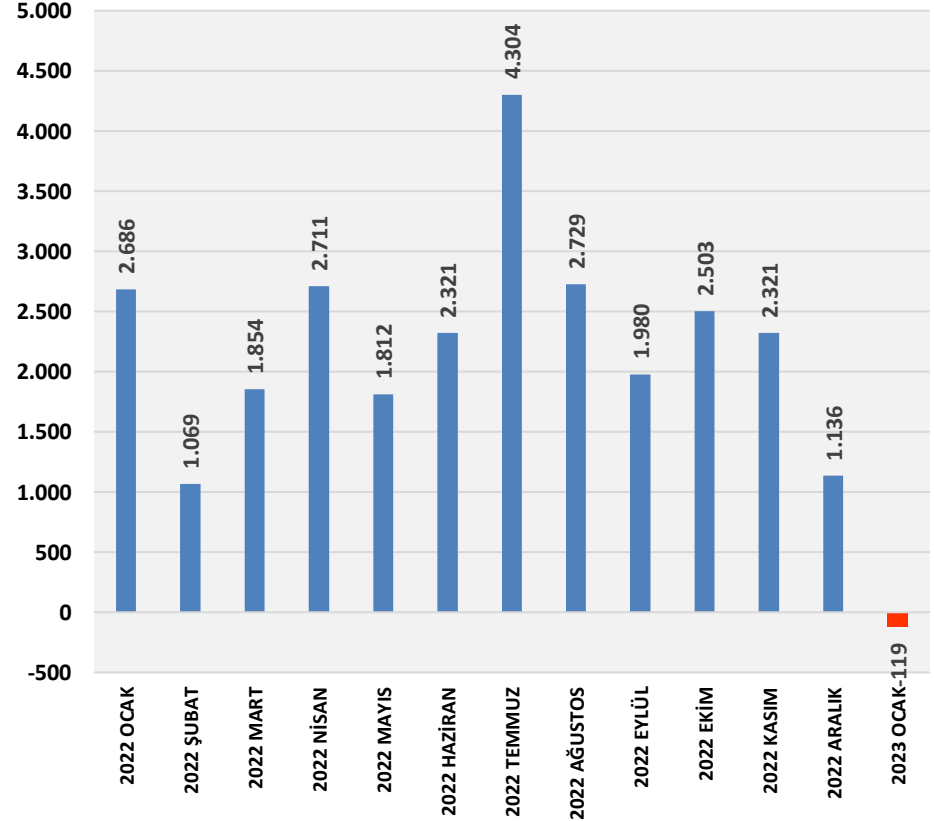

GELENEKSEL OLMAYAN FİNANSMANDAN GELENEKSEL FİNANSMANA NASIL GEÇİLECEK «NET HATA NOKSAN YENİ YILA ÇIKIŞ İLE BAŞLADI»

NET HATA VE NOKSAN MİLYAR DOLAR

NET HATA NOKSAN AYLIK GİRİŞ/ÇIKIŞ MİLYON DOLAR

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEN KAYNAK GİRİŞİ SEÇİMLER ÖNCESİ VE SONRASI NASIL HAREKET EDECEK

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEN KAYNAK GİRİŞİ		
1	SWAP ANLAŞMALARI	23,6 MİLYAR DOLAR ÇİN 6 MİLYAR \$, KATAR 10 MİLYAR \$, BAE 5,3 MİLYAR \$, GÜNEY KORE 2 MİLYAR \$
2	RUSYA DÖVİZ MEVDUAT GİRİŞİ	12 MİLYAR DOLAR
3	KÖRFEZ ÜLKELERİ VARLIK FONLARINA SATIŞLAR KATAR+S.ARABİSTAN+ BAE+KUVEYT	5,5 MİLYAR DOLAR
4	RUSYA DOĞALGAZ ÖDEMELERİNDE ÖTELEME	12 MİLYAR DOLAR
5	S.ARABİSTAN MEVDUAT	5 MİLYAR DOLAR
6	TOPLAM	58,1 MİLYAR DOLAR

TCMB DÖVİZ POZİSYONU MİLYAR DOLAR**TÜRKİYE’NİN RİSK PRİMİNİN DÜŞMESİ İÇİN DÖVİZ REZERVLERİ ARTMALI
«UZUN VADELİ VE UYGUN MALİYETLİ DIŞ BORÇLANMA + PORTFÖY GİRİŞİ BAŞLAR»**

	24 ŞUBAT	10 MART
BRÜT REZERVLER	121,2	120,4
BİLANÇO İÇİ YÜKÜMLÜLÜKLER (-)	101,0	99,7
NET REZERVLER	20,2	20,7
ALTIN	39,6	40,2
DÖVİZ	-19,4	-19,5
BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLER (SWAP)	66,1	67,7
ALTIN	3,2	3,2
DÖVİZ	62,9	64,5
YABANCI MERKEZ BANKALARI	23,6	23,6
YURTIÇİ BANKA	42,5	44,1
ALTIN	3,2	3,2
DÖVİZ	39,3	40,9
NET REZERV POZİSYONU	-45,9	-47,0
ALTIN	36,4	37,0
DÖVİZ	-82,3	-84,0

SEÇİM SONRASI EKONOMİ POLİTİKALARI İÇİN SENARYOLAR

SENARYO.1	SENARYO.2
 <p>MEVCUT POLİTİKALAR DEVAM</p> <p>SERMAYE HAREKETLERİ+DÖVİZ İŞLEMLERİ+KREDİ İŞLEMLERİNDE YENİ ÖNLEMLER</p> <p>KONTROLLÜ PİYASALAR (FİYAT+KUR+FAİZ)</p> <p>DÖVİZ KURLARINDA SONBAHARDA SIÇRAMA OLASILIĞI</p>	 <p>GELENEKSEL MALİYE VE PARA POLİTİKALARINA GEÇİŞ</p> <p>KREDİ, MEVDUAT, DÖVİZ PİYASASINDA NORMALLEŞME</p> <p>DEPREM NEDENİYLE KADEMELİ GEÇİŞ</p> <p>TCMB FAİZLERİNDE KADEMELİ ARTIŞ YÜZDE 12-15-18</p> <p>DÖVİZ KURLARINDA DÜZELTME SONRASINDA NORMALLEŞME VE İSTİKRAR</p>

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
